

**SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X KADENCJA**

Warszawa, dnia 22 października 2021 r.

Druk nr 546

**Pan
Tomasz GRODZKI
MARSZAŁEK SENATU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Na podstawie art. 84 ust. 1 Regulaminu Senatu my, niżej podpisani senatorowie, wnosimy projekt uchwały

w sprawie ustanowienia roku 2022 Rokiem Bronisława Geremka.

Zgodnie z art. 84 ust. 8 do projektu uchwały został dołączony planowany ramowy program obchodów.

Do reprezentowania nas w dalszych pracach nad tym projektem uchwały upoważniamy pana senatora Bogdana Klicha.

(-) Halina Bieda	(-) Agnieszka Kołacz-Leszczynska
(-) Bogdan Borusewicz	(-) Władysław Komarnicki
(-) Marcin Bosacki	(-) Beata Małecka-Libera
(-) Leszek Czarnobaj	(-) Ewa Matecka
(-) Jerzy Fedorowicz	(-) Janusz Pęcherz
(-) Beniamin Godyla	(-) Sławomir Rybicki
(-) Janusz Gromek	(-) Adam Szejnfeld
(-) Jolanta Hibner	(-) Jerzy Wcisła
(-) Kazimierz Kleina	(-) Barbara Zdrojewska
(-) Bogdan Klich	(-) Wojciech Ziemiak

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia

w sprawie ustanowienia roku 2022 Rokiem Bronisława Geremka

W roku 2022 przypada 90 rocznica urodzin Bronisława Geremka. Jeden z najważniejszych polskich polityków, współodpowiedzialny za odbudowę niepodległości Polski oraz wprowadzenie Rzeczypospolitej do NATO i Unii Europejskiej.

Urodził się 6 marca 1932 roku w Warszawie. Zmarł tragicznie, podczas podróży do pracy w Parlamencie Europejskim 13 lipca 2008 roku w Lubieniu. Holocaust zabrał mu niemal całą rodzinę. Zapewne to tragiczne doświadczenie było prąródłem jego szczególnej wierności ideałom praw człowieka.

Bronisław Geremek cieszył się w świecie najwyższym prestiżem. Mogąc robić karierę w każdym miejscu na globie, pozostał wierny Ojczyźnie. Był polskim patriotą poczuwającym się do odpowiedzialności za losy kraju. Był człowiekiem odpornym na represje, prześladowania i przemoc. Mimo szykan i prześladowania nigdy nie brał pod uwagę wyjazdu z Polski. Mówił: „Jeśli nie podoba mi się polityka mego kraju, muszę ją zmienić”.

Kawaler Orderu Orła Białego, historyk-mediewista, był profesorem nauk humanistycznych. Po ukończeniu nauki na Uniwersytecie Warszawskim odbył studia podyplomowe w École Pratique des Hautes Études w Paryżu. Od tego czasu związał się naukowo z Francją, której historia stała się przedmiotem jego dysertacji doktorskiej, rozprawy habilitacyjnej oraz kolejnych badań i książek.

Pracował w Instytucie Historii PAN, ale też wykładał na Uniwersytecie Paryskim i kierował tamtejszym Centrum Kultury Polskiej. Uhonorowany został ponad dwudziestoma tytułami doktora honoris causa, wśród innych przez Uniwersytet Boloński, Uniwersytet w Utrechcie, Columbia University, Uniwersytet Jagielloński i Europejski Uniwersytet Viadrina. Był profesorem wizytującym w Collège de France, członkiem Academia Europaea, Pen Clubu, Société Européenne de Culture oraz Stowarzyszenia Naukowego Collegium Invisibile.

Wszelako, to nie dla zasług na polu naukowym został zapamiętany w Polsce i na świecie; osobliwie w Unii Europejskiej i USA. Był człowiekiem honoru i zasad moralnych. Wystąpił z PZPR w proteście wobec inwazji Układu Warszawskiego (z udziałem Wojska Polskiego), na Czechosłowację. Od tamtego czasu współtworzył opozycję demokratyczną w PRL; działał jawnie i w podziemiu, z otwartą przyłbicą, bez przemocy.

W grudniu 1975 roku był współautorem „Listu Siedmiu” do władz komunistycznych o konieczności reformy ustrojowej, a w 1977 roku - współtwórcą listu w obronie represjonowanych działaczy Komitetu Obrony Robotników. Rok później został członkiem rady programowej i wykładowcą Towarzystwa Kursów Naukowych, niezależnego stowarzyszenie edukacyjnego, które za cel stawiało przełamanie monopolu państwa w nauczaniu.

W 1980 roku bez wahania wsparł protest sierpniowy zgłaszając akces do Komisji Ekspertów przy Międzynarodowym Komitecie Strajkowym w Gdańsku. Był sygnatariuszem apelu 64 naukowców, literatów i publicystów do władz komunistycznych o podjęcie dialogu ze strajkującymi robotnikami. Rok później, podczas I Krajowego Zjazdu Delegatów NSZZ „Solidarność” przewodniczył Komisji Programowej; był głównym autorem projektu Samorządna Rzeczpospolita.

W stanie wojennym był przez rok internowany. Po odzyskaniu wolności nadal doradzał podziemnej „Solidarności”, blisko współpracując z Lechem Wałęsą. 17 maja 1983 roku został aresztowany, a w lipcu zwolniony na mocy amnestii. Odegrał kluczową rolę w sukcesie historycznego fenomenu, jakim był Okrągły Stół. Pokojowe przekazanie władzy w 1989 roku obywatelom było niejako zwieńczeniem jego niewzruszonej i bezkompromisowej drogi do demokratycznej Ojczyzny.

Bronisław Geremek był posłem do Sejmu X, I, II i III kadencji (1989–2001) oraz deputowanym do Parlamentu Europejskiego VI kadencji (2004–2008). Przewodniczył Komisji Spraw Zagranicznych, kierował też Komisją Konstytucyjną (1989–1991) i Komisją Prawa Europejskiego (2000–2001). Czas zwierzchnictwa polskiej dyplomacji w latach 1997–2000, jeszcze za jego życia przeszedł do historii. To Bronisław Geremek 12 marca 1999 roku, w imieniu rządu Rzeczypospolitej przekazał na ręce sekretarz stanu USA, Madeleine Albright (z którą związany był wspólnotą losów i przyjaźnią), akt przystąpienia Polski do Traktatu Północnoatlantyckiego, ostatecznie przesądzający o przynależności Polski do świata Zachodu oraz o losach Europy Środkowej.

W 2000 stworzył nową strategię polityki RP wobec Federacji Rosyjskiej. Polegała ona na jednoczesnym wspieraniu demokratycznych dążeń krajów postkomunistycznych oraz pokojowym rozwiązaniu kwestii spornych na linii Warszawa-Moskwa.

Był oficerem francuskiej Legii Honorowej. Został nagrodzony Orderem Wolności, wyróżnieniem Instytutu Franklina i Eleonor Roosevelt. W 1998 roku wyróżniono go międzynarodową Nagrodą Karola Wielkiego. Wśród wielu innych przyznano mu dwa najważniejsze odznaczenia niemieckie: Order Zasługi RFN w klasie Wielkiego Oficera oraz najwyższe odznaczenie cywilne: Pour le Mérite. Otrzymał również litewski Krzyż Komandorski Orderu Wielkiego Księcia Giedymina, Order Zasługi Republiki Włoskiej I klasy, estoński Order Krzyża Ziemi Maryjnej I klasy oraz chilijski Krzyż Wielki Orderu Zasługi.

Jego życie było niezwykłym świadectwem służby ojczyźnie. Senat Rzeczypospolitej Polskiej, ustanawiając rok 2022 Rokiem Bronisława Geremka, oddaje Mu szczególny hołd, wyraża szacunek oraz wielkie uznanie dla Jego życia, które było świadectwem umiłowania ojczyzny i rodaków. Służył Polsce.

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

Planowy ramowy program obchodów Roku Bronisława Geremka na 2022 rok.

1. Przygotowanie wystawy o życiu i działalności Bronisława Geremka w Senacie RP na lutowe posiedzenie Senatu RP.
2. Konkurs wiedzy dla uczniów szkół ponadpodstawowych „o Traktacie północnoatlantyckim”.
3. Konferencja popularno-naukowa w Senacie RP o wkładzie prof. Bronisława Geremka w proces przystąpienia Polski do UE i NATO.